

Streszczenie w języku polskim

Celem rozprawy doktorskiej jest analiza tłumaczeń ustnych wykonywanych w sądzie na podstawie sporządzonych transkrypcji z rozpraw sądowych, które odbyły się z udziałem tłumacza przysięgłego języka angielskiego z uwzględnieniem obowiązujących norm dotyczących tłumaczeń, ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, oraz nieformalnych zaleceń dla tłumaczy przysięgłych zebranych w *Kodeksie zawodowym tłumacza przysięgłego*. W pracy zbadano, czy tłumacze, którzy wykonują tłumaczenia ustne w sądzie robią to w sposób zbliżony czy rozbieżny, omówiono specyfikę i warunki pracy tłumaczy w sądach, a także – na podstawie wyciągniętych wniosków – sformułowano praktyczne zalecenia dla tłumaczy.

W pracy zastosowano studium przypadku jako metodę badawczą, które umożliwiło zbadanie procesu tłumaczenia ustnego poprzez analizę sytuacji, jakich doświadczają tłumacze w sądzie.

Praca zawiera przedmowę, pięć rozdziałów oraz bibliografię. Rozdział pierwszy ma charakter wprowadzający i obejmuje powody podjęcia badań w przedmiotowej dziedzinie, założenia i cele, a także opis struktury pracy.

Rozdział drugi przedstawia zagadnienia teoretyczne związane z tłumaczeniem ustnym poświadczonym, i obejmuje zarówno rys historyczny zawodu tłumacza przysięgłego, stan aktualnych badań na temat tego rodzaju przekładu, jak i bardziej szczegółowe kwestie: model teorii wysiłków Daniela Gile'a mający zastosowanie do przedmiotowego typu przekładu, definicję tego rodzaju przekładu, a także omówienie technik możliwych do zastosowania w sądzie przez tłumaczy. Dodatkowo autorka opisuje zawód tłumacza sądowego i rolę, jaką pełni tłumacz sądowy oraz omawia kodeks etyczny tłumaczy sądowych. Autorka prezentuje również jak sami tłumacze postrzegają kwestie swojej roli oraz etyki zawodowej, i na koniec opisuje zagadnienie uprawnienia do korzystania z pomocy tłumacza w sądzie.

Rozdział trzeci stanowi część empiryczną i przedstawia aspekty praktyczne związane z tłumaczeniem ustnym w sądzie. Najpierw autorka omawia specyfikę rejestru sądowego oraz przedstawia zastosowaną metodologię badawczą oraz przyjęte kryteria badawcze. Następnie przedstawia analizę poszczególnych zidentyfikowanych istotnych aspektów tłumaczenia ustnego w sądzie. Każdy z nich egzemplifikuje fragmentami ze sporządzonych transkrypcji, a także określa wpływ tych czynników na jakość i poprawność tłumaczenia ustnego.

W rozdziale czwartym autorka zawarła stworzone przez siebie praktyczne zalecenia dla tłumaczy sądowych, natomiast rozdział piąty zawiera wnioski końcowe pracy.

09.06.2022

Joanna Woźniak